

„СОЦИАЛИСТЪ“
излиза във Вторникъ и Петъкъ
—
Редакцията и Администрацията се намиратъ
въ СОФИЯ.
—
Неплатени писма не се
взематъ.
—
Ръкописи не се връщатъ

СОЦИАЛИСТЪ

ОРГАНЪ НА РАБОТНИЧЕСКАТА СОЦИАЛЪ-ДЕМОКРАТИЧЕСКА ПАРТИЯ.

Абонаментът се предлага
За год. лева 10 —
„ 6 м. „ 5 —
„ 3 м. „ 2:50
За въ странство лева 14
За обявления се плаща по
15 ст. на редъ на 4 страв.
Издадени поръчки, не при-
дружени съ сумиността, не
се изпълняватъ.
Единъ брой 10 ст.

LE SOCIALISTE
Organe du Parti Démocrate-socialiste des travailleurs bulgares

Adresse: Rédaction
„SOCIALISTE“
Sophia.

DER SOZIALIST
Organ der bulgar. Sozialdemokratischen Arbeiterpartei

Радка В. Радунова

Стефанъ К. Камбуровъ

содени

27 Августъ 1895 г.

Е.-Джумая.

Акционернитѣ дружества.

Въ 57 брой на в. *Стара Платина* срѣщаме слѣдующето антрефиле: „Отъ 18 Май 1894 г. до сега т. е. въ продължение на 14 мѣсеца въ България сж основали 100 акционерни дружества, които по грамадността на капиталитѣ си надминаватъ всичкитѣ дружества, вземени въкупъ отъ освобождението на България до горнята дата“. За пѣкои отъ тѣзи дружества ний говорихме въ статията си „Економическото развитие на България“ преведена въ 68 й брой на в. *Социалистъ*. Отъ дружествата, които сж се основали следъ тѣзи дата по важни сж: Кожарското Дружество въ София, съ 1,000,000 лева капиталъ; Парната фабрика за кундураджийски калъпи въ Бѣлово, Акционерното банкерско дружество въ Казанлъкъ съ 350,000 лева капиталъ, подобно въ Балчикъ, наречено „Съединение“ съ 500,000 л. капиталъ; Търговско-Индустриалната Банка въ Пловдивъ съ 1,500,000 лева капиталъ; Акционерното дружество „Съединение“ за колонални стоки въ Руссе съ 500,000 капиталъ; Акционерното строително дружество въ Варна съ 2,000,000 л. и най-сетитѣ Застрахователнитѣ дружества „Балканъ“ и „Отечество“ респективно съ 2,000,000 и съ 1,000,000 л. капиталы.

Съ исключение на нѣколко дружества, които иматъ за цѣль даването пари подъ лихва, останалитѣ дружества сж съставени за индустриални предприятия.

Какво представляватъ отъ себе си въобще акционернитѣ дружества? Непосредствено гледани тѣ ни се представляватъ, преди всичко, като едни отъ начинитѣ за групирането на капиталитѣ. Разгледани въ свързка съ обществениитѣ отношения тѣ сж като едно неизбежно и необходимо явление въ развитието на капиталистическото производство. Въ днешното общество, гдѣто основния законъ е конкуренцията, борбата на едного противъ всички и на всички противъ едного, ще победи и значи ще спечели този, който е най-добръ въоръженъ. А известно е, че това оръжие не се стоеши нито въ копие и лѣкове, нито въ пушки и топове, а въ „нечистивия“ металъ. Ще победи този, който може да произведе по ефтини стоки, който може да кредитира своитѣ клиенти и да посрѣща въ сѣщето врѣме своитѣ полици, който може да посрѣщне и испроводи непорѣдени икономическитѣ бури и търговскитѣ кризи. Акционернитѣ дружества съ своитѣ огромни капиталы отговарятъ на всички тѣзи условия. Отъ друга страна конкуренцията води следъ себе си развитието на машинизма и едрото производство. Дребнитѣ предприятия отстъпватъ мѣсто на голѣмитѣ. Но последнитѣ не сж по силата на една личностъ или икъ една личностъ не би искала да се натовари сама съ придружающия тѣзи прѣдприятия рискъ и тука пакъ се явяватъ акционернитѣ дружества, които намаляватъ рискътъ като го разхвърлятъ на членоветѣ си и едновременно

имъ усигоряватъ всичкитѣ преимущества, които иматъ едритѣ предприятия. Но акционернитѣ дружества макаръ и неизбежно следствие на капиталистическото производство, се появяватъ само въ единъ опредѣленъ моментъ на неговото развитие. Възъ отъ общото условие, конкуренцията, има други по специални условия за появяването на подобни дружества. За да се появятъ акционерни дружества трѣбва да съществуватъ тѣи нареченитѣ *свободни капиталы*. До като нѣкой капиталистъ може да намѣсти своитѣ капиталы съ голѣма лихва — както се вършеше до сега у насъ — той не ще бѣга подиръ рискътъ да ги тури въ нѣколко акции, които утрѣ могатъ да не струватъ повече отъ единъ късъ книга. Но за изникването на едно растение не е достатъчно само да хвърлиш семето. Нуждно е още щото почвата да е благоприятна, нуждни сж още топлина, влага и една дума извѣстни климатически условия. Така сѣщо за появяването на акцион. друж. необходима е извѣстна политическа атмосфера благоприятна за тѣхното развитие. Разликата между семената и свободнитѣ капиталы е тѣзи, че до като първитѣ сж безсилни да си създадатъ приличнитѣ имъ климатически условия и изгиватъ ако такива не съществуватъ, свободнитѣ капиталы, еднажъ ~~съществуватъ, сж въ състояние да си създадѣтъ~~ подходящата политическа атмосфера. Известни ни бѣха несъчувствителността на нашата финансова аристокрация, къмъ Стамбулова и наопаки тѣхната привързаностъ къмъ днешния режимъ. И това е, защото днешното правителство е капиталистическо не само по своитѣ стремления, но и по своето происхождение. Повечето отъ днешнитѣ ни министри сж извъредно богати хора, а единъ отъ тѣхъ е финансовъ агентъ на извѣстния козмополитически спекулантивъ Евлогия Георгиевъ. Прочие, днешната политическа атмосфера у насъ е *най благоприятната* за развитието на акционернитѣ дружества. На 18 Май завала за тѣхъ благодатния дѣждъ, следъ когото тѣ изникнаха изобилно като гѣби или като алтъпча на пролѣтъ.

Съ появяването на акционернитѣ дружества въ България — общия капиталъ на които, отъ 18 май насамъ споредъ сведенията на единъ вѣстникъ възлязалъ на 40 милиона лева и повече — социализмътъ си отъмъщава на своитѣ теоретически противници. „Въ България нѣма капиталисти работници. Тамъ всички сж еднакво богати и еднакво сиромаси“. Въ България нѣма капиталы и никога не ще ги има“ прибавеха други. Ний отговаряхме: „България е влѣзла въ пътятъ на капиталистическото производство и въ скоро врѣме ще се натъкнемъ на явления, които се срѣщатъ: на западъ. *Какво има днесъ*, това не е толкова важно, колкото *къдѣ стиваме*. Важна е *тенденцията* на нашето економическо развитие. При това врѣмето ще ни оправдае. Вий днесъ се смѣйте, но не забравяйте: ще се смѣе както трѣбва този, който се смѣе послѣдетъ“. И врѣмето проговори! И проговори на този краснорѣчивъ языкъ, който е свойственъ само нему. Но най важно е, че то проговори въ наша полза — *то ни оправда!* Достатъчно бѣше на правителството да удари съ жезълътъ си и капиталитѣ се надпреварваха кой по скоро да се появи на повърхността. Подписката на дружеството „Балканъ“ е покрита 8 пѣти звачи управителний сѣвѣтъ търси 2 милиона а намира 16 м.! Наистина правителствения

жезълъ далечъ не прилича на Мойсейовтъ — той се нарича „Законъ за покровителството на индустрията“ но не е по малко чудотворенъ отъ послѣдния. И сега нашъ редъ е да се смѣемъ подъ калпакъ на нашитѣ противници за тѣхната прозорливостъ.

Но ний си отмъстиваме още и на тѣзи противници, които като г. Величкова — (въ *Денница* въ статията си за .I. Каравелова) — заявяваха, че социализмътъ е утопия за България, защото „България е страна гдѣто отсъствуватъ идеитѣ за сѣсловни различия и за кастови интереси“. Въ България нѣма пролетариатъ, нѣма буржуазия, българския народъ е сжщественно демократически. Разбира се въ конституцията „сѣсловнитѣ различия“ не сж вписани, макаръ и „кастовитѣ интереси“ да прогледватъ ясно въ всѣки нейнъ членъ. Но фактически, въ живота не съществуватъ ли тѣзи сѣсловни различия? Кого можете вий увѣри, че между Грозева, Михайловски, Калъпова и въобще българската плутократия отъ една страна и работний народъ отъ друга нѣма различие въ интереситѣ? Юридически сѣсловията не съществуватъ но фактически тѣ продължаватъ и до днешенъ денъ. Сѣщо така отъ собствено демократическия характеръ на българския народъ скоро не ще има никакви слѣди. Читателя ни ще се убѣди въ това когато види какви сж общественитѣ слѣдствия отъ създаването на акционернитѣ дружества.

Ний тука нѣма да говоримъ за начина по който се основаватъ акционернитѣ дружества, за скандализнитѣ привилегии, които си запазватъ тѣи нареченитѣ „основателни члѣновѣ“ — както напр. бѣше случая въ първоначалния проекто-уставъ на руссенската търговска банка, за когото и самия министръ Пешевъ се засрами —; нѣма да говоримъ за злоупотребленията, които вършатъ управителнитѣ съвети, както е случалъ съ Парходното Дружество, нито за пискитѣ интриги и клевети, които акционеритѣ на застрахователното Др. „България“ вършиха предъ правителството противъ др. „Балканъ“ и интригитѣ на послѣдното противъ „Отечество“ и т. н. Нѣмаме сѣщо намерение да се спираме върху подкувичеството и корупцията, които ще внесетъ акционернитѣ дружества въ нашата преса, както и въ нашия политически животъ. Достатъчни сж нѣколко тлъсто заплатени реклами — като тѣзи що се появяватъ въ *Прогрессъ* и другитѣ вѣстници за да запушатъ устата на най ревностний буржуазенъ вѣстникарь. Едно частно лице не е въ състояние да харчи съ хиляди левове за реклами и да подкупва вѣстници — но едно акционерно дружество е въ състояние. Едно частно лице не е въ състояние да подкупва министри, депутати, чиновници — едно акционерно дружество може. Да не забравяме, че на чело на панамскитѣ и Тувискитѣ скандали въ Франция както и на чело на скандалитѣ на Италианскитѣ банки стояха акционерни дружества. Извѣстно е скандалиозната история на Лондонското Общо Строително Дружество „Liberator“. Оставаме на страна сѣщо да говоримъ за политическото могъщество на акционернитѣ дружества и какъ, тѣ съ своитѣ голѣми парични срѣдства могатъ да располагатъ съ сѣдбицитѣ на правителствата. Нека напомнимъ само за избираателната организация „Тамени-Халъ“ въ Нью-Йоркъ, на чело на която стояха чай важнитѣ акционерни дружества, които имаше само около

5000 агенти, която бѣше въвела подкупничество въ всичкитѣ учреждения на Ню Йоркскій щатъ, отъ която зависяха сѣдилища, полиция, избори. Въвъ отъ всичкитѣ гореприведени факти, естественни слѣдствия отъ голѣмото съсредоточаване на капиталитѣ и твърдѣ обикновенни явления въ дневното „най-добро отъ възможно добритѣ общества“ акционернитѣ дружества иматъ други слѣдствия за изучаването на които ний призоваваме всичкото внимание на уважаемий ни читателъ.

За тѣзи слѣдствия ний ще поговоримъ идущия брой.

Н. Р.

ВЪТРЕШНА ХРОНИКА.

— Побратиментитѣ цанковисти и косерватори въ Плъвенъ, чрезъ своя новопокръстенъ на правителствено в. Неделя, се озлобили твърдѣ много противъ социалититѣ, за гдѣто ги избличаватъ въ безхарактерностъ, безпринципностъ и въ шарлатани въкъ народа. „Гладници“, „негодни“, „шарлатани“, „нищожни“ и т. н. — съ тѣзи думи ни угощаватъ тѣзи отъ колъ и отъ вѣже „патрони“. Много се иска на побратиментитѣ отъ Плъвенъ да припишатъ на социалититѣ едно по едно най-отличнитѣ свои качества. Неможемъ имъ помогна.

— Каменитѣ въглища безъ мито. Търговско индустриалната камара въ Руссе е рѣшила да иска отъ правителството, штоо каменитѣ въглища, които идатъ отъ чужбина за българскитѣ фабриканти, да се прекарватъ безъ мито. А на въглища, които идатъ за работницитѣ и сиромаситѣ, пакъ ще взиматъ мито, защото нѣматъ фабрики. Съ други думи, фабрикантитѣ ще плащатъ по малко пари за въглища, а сиромаситѣ ще плащатъ по много. Това ли е патриотизма на търговскитѣ камари? Така ли ще се грижатъ тѣ за „народни поминѣкъ“? Сиромаситѣ иматъ много нужда отъ ефтини въглища, защото зимно време тѣ и дѣцата имъ мрътъ отъ студъ по немание пари да си купятъ гориво. А фабрикантина е богатъ човѣкъ; той може да купи въглища два и три пѣти по скѣпи и пакъ ще се отоплява богато и ще поддържа фабриката си. Но богатшитѣ друго яче мислятъ; нека сиромаситѣ мрътъ отъ студъ, стига фабрикантитѣ да плащатъ по малко, за да си напълнятъ още повече каситѣ.

— Положението на жената. Поруганието което г. Величковъ, чрезъ новитѣ училищни законопроекти, отправя къмъ учителкитѣ, предизвика още единъ протестъ отъ страна на тия послѣднитѣ. Въ *Учителски Дружар* е помѣстено едно „отворено писмо“ отъ старозагорскитѣ учителки къмъ тѣхнитѣ сестри по трудъ въ България. Много хубави и вѣрни мисли сѣ изказани въ това писмо. То е написано по поводъ на нееднаквото възнаграждение, за учителитѣ и учителкитѣ, което правителството иска да озакони съ послѣднитѣ законопроекти. „Ще рѣче — четежъ ний въ писмото — че законодателя на новия законопроектъ намира

услугитѣ и дѣятелността на интелегентната жена много отъ по нистѣкъ калибръ, много по неестотелни. Имали по голѣмо накръпяване на женското достоинство отъ това? Има ли по-голѣмо незначитане на човѣшкото ѝ право? Като разгледжа изобицо робското положение, въ което е турена жената днесъ, като избличава неправдитѣ които управляющитѣ тѣкмитѣ да взаконятъ надъ жената — учителъ, благодарение на нейната слабостъ писмото свършва тѣй:

„Сестри, жената трѣбва сама да знае тѣгостното си положение... Тя е длъжна, особено *не по интелегентнитѣ жени* да подаде ръката си на ония ратници за правата си, шо сѣ дълбоко онеправдани шо сѣ хиляди сѣ оставени на кръстожитѣ... „Съединението прави силата“ — това е девизъ на България, а ние ще прибавимъ: съединението се поражда отъ съзнанието, прочее, съзнайте, че Ви третиратъ за по долни същества знайте, че побѣдното оръжие е въ рѣцѣтѣ Ви отъ една страна знанието, отъ друга здружаванieto. Здружаванieto ще прави чудеса, отъ здружаванieto ще изгрѣе свѣтилото на бѣдѣщия по блаженъ животъ тука на земята. Силата е въ Васъ скрита, дайте ѝ и полетъ!“

Какво избличение за „хуманный“ и „демократичний“ г. Величковъ! И учителката изгубва вѣрата си въ неговитѣ тържественни обѣщания, и тя не ще да слуша за хубавитѣ му рѣчи: подобно на свои другаръ — народенъ учителъ тя търси спасение въ себе си, въ здружаванieto. Въ туй врѣме, когато г. Величковъ съ свои Висшъ Учебенъ Съвѣтъ я третиратъ като безправенъ робъ, като малолѣтна ювона, тия го *надръства* съ своитѣ зрѣли и послѣдователни демократически убеждения. Какво помогнаха на г. Величкова неговитѣ масови прѣстѣввания и онеправдания надъ работникѣтъ по просвѣщенieto?

— Между буржуазнитѣ вѣстници непрекъснато има крамола кой отъ тѣхъ е *подкупенъ* и кой не. До какшо в. *Знаме*, органѣтъ на г. Каравелова, обвиняваше в. *Прогрессъ*, органа на г. Величкова, че се поддържа отъ шпионскитѣ фондове, сега пъкъ *Прогрессъ* обвинява *Знаме*, че то получавало по *нетотиния* на мѣсецъ отъ едно мѣсто вънъ отъ България Разбило се икой неможе се съмнява че бившитѣ „демократи“ около *Прогрессъ* не сѣ останали не възнаградени щедро отъ гърба на даноплатитѣ; ако не имъ сѣ стоплени рѣцѣтѣ на право отъ истинскитѣ фондове то въ всѣки случай тѣ сѣ стоплени чрезъ единъ отъ многобройнитѣ источники, съ които *рационална народническа партия* за да възнаграждава ренегати като г. Велчева. Но неможе човѣкъ да премине мѣлкомъ и този фактъ, че *Прогрессъ*, за да отърси себе си отъ подозрение въ подкупъ, обвинява и Каравеловото *Знаме* въ подкупъ, когато постоянно заявява, че знае положително за това. Интересни ще бѣдатъ по нататъшнитѣ раскрытия по тия взаимни избличения въ подкупъ. За насъ е важно това, че буржуазнитѣ вѣстници предъ обществото гърмятъ, че се боратъ ужъ за „благо на народа“, а като се скратъ по между си за своята честностъ само за *подкупни* говорятъ. Зеръ подкупитѣ и кражбитѣ — това е темеля на буржуазното общество.

— Работникѣтъ на черната дѣска, основния учителъ дойде да види изпълнението на неотдавнашното прѣдказание на в. *Черно Море*, че „непокорнитѣ“ учители ще бѣдатъ замѣствани съ учители. Учителката мома, е нерѣшителна, като кандидатка за вѣчило, тя е по „скромна“, тя не

ще посмѣе да иска да защитава правата на учителското тѣло. Тя е слаба, за туй тя е ползушна — такива мисли прокарваше горния полицейски вѣстникъ противъ събуденитѣ основни учители. И това му желание се изпълни въ Варна, гдѣто редакторѣтъ на *Черно Море* коли кучето. Варненското учил. настоятелство е назначило за учители само 10—15 души, а останалитѣ 30 мѣста е запълнило само съ учителки. Незнаемъ само дали тѣзи 30 учителки сѣ такива, каквито ги искаше *Черно Море*.

— Нова звѣзда въ вѣстникарския свѣтъ.

Започналъ е да се издава въ София новъ вѣстникъ подъ названиее *Новъ Български Печатъ*. Редакцията му се стрѣми да създаде единъ вѣстникъ по подобие на голѣмитѣ европейски вѣстници. Първия и втория му броеве сѣ доста разнообразни по съдържанието си. Това се опася за външната му страна, която го и отличава. Шо се отнася до идеитѣ, които той прокарва и за които ще се списва, тѣ малко се отличаватъ отъ онѣзи на полицейския *Миръ*, но и тукъ тамъ много си прилича даже и надминава фелдфебелския *Военни Листъ*. Така споредъ него чиновницитѣ не трѣбвало да си позволяватъ да осѣждатъ и критикунатъ правителството, като че ли тѣ трѣбвало да считатъ правителството невинно като ангелъ, а самитѣ тѣ сѣ безправни роби. Друго, въ казармитѣ офицеритѣ сѣ грижливи като бащи, скромни прилични въ обноскитѣ си, справедливи и т. п., когато всѣки знае, че въ казармитѣ освѣтъ шамари, юмруци, осакатявания, развратъ и улични псувни — друго нѣма. По исказанитѣ си мисли *Новъ Български Печатъ* е едно старо и рѣждливо клепало, на което отдавна е обрътнато ухото на бѣщия и онеправдания работникъ. Препорѣчваме тѣзи нова звѣзда на всичкитѣ обожатели на книжескитѣ мантии и самодоволни буржуа.

— Усилена нощна работа. На 5 сръщу 6 т. м. 60—70 работника сѣ работили твърдѣ усилено цѣлата нощъ за да сколасатъ до сутринята да покриватъ съ дръвни камани една частъ отъ „Търговската улица“ въ София. Въ тъмнина, при освѣщение на нѣколко малки ламбички, безъ сѣнь, и съ по 1 л. възнаграждение трѣбваше да се свърши тѣзи тѣжка работа. Благодарение на тѣжкия и слабо възнаграждения работнически трудъ тѣзи улица има сега единъ много хубавъ изгледъ. Не е излишно да кажемъ, че презъ тѣзи улица обикновенно прѣминава князѣтъ, като иде отъ желѣзопѣтната станция за въ палата си. Надѣваме се, че той на връщане въ София, отъ банитѣ и отъ приятнитѣ си лѣтни расходи по Еврѣща, преди да влѣзе въ раскошния си дворецъ, ще остане твърдѣ доволенъ, че съ раскошния пайтонъ ще мине и презъ единъ богато послана улица.

— Пишатъ ни отъ Руссе, че когато министритѣ присигнали тамъ по отварянieto на новата телефонна жица и се установили въ хотелъ „Европа“, вечерта полицията е разгонила публиката, която се удовѣствувала отъ представленията въ единъ близостоящъ циркъ. Испѣдени биле музикантитѣ и самото представление прекратено, пожеже съ това се *нарушавало спокойствието на министритѣ*. За кефѣтъ на трима души народни притѣснителни се развали удовѣствието на

ПОДЛИСТНИКЪ

Работническата кооперация „Vooguit“ въ гр. Гандъ.

(Продължение отъ бр. 85).

Редактиранieto на Vooguit е повѣрено въ рѣцѣтѣ на 3 редактори бивши работници. Едина е билъ кроичъ на дръхи, другия раздавачъ на писма, а трѣтия фабриченъ работникъ. Тѣ сѣ хора съ голѣми познания и способности за да могатъ да водятъ умѣло и мъжествено повѣренната имъ работа. За издържанието на вѣстника кооперацията плаща годишно 4000 лева, за печатанието на обявления, касающа се до нейнитѣ интереси. Тѣй че, може да се каже, че Vooguit притѣжава единъ видъ барометръ, на който се наблюдава броженieto въ массата: той е една обсерватория, отъ гдѣто се наблюдаватъ всички маршрути и намѣрения на правителството и буржуазията, за да се взематъ о врѣме мѣрки противъ реакцията и се направи нуждния отпоръ; той е арсенала, гдѣто се подготвяватъ нуждитѣ оръдия за катадневната имъ борба съ господствующата класа; той е, най-сетнѣ училището, гдѣто се подготвятъ бѣдѣщитѣ граждани на „Социалната республика“!

И наистина, Vooguit притежава и единъ театръ, назначението на който е пропагандистическо. Той се помѣщава въ „стария локаль“ на Vooguit, това е една голѣма, украсена съ симболически артистични табла, зала

съ доста красива сцена. Презъ театралния сезонъ, тамъ се даватъ разни социалистически, и само социалистич. пиеси. Другитѣ пиеси се изхвърлени отъ театра, тѣй както и ракията изъ кафенетата на Vooguit. Нужнитѣ актиори се набавятъ отъ тѣй нарѣчения клубъ Multatuli, — всички членове на Работнич. Партия. Презъ останалото врѣме на годивата, тамъ се даватъ сказки, концерти и балове. Следъ шестдневната тѣжка работа, гандчанина отъ Vooguit дохожда съ своята жена и дѣца на тия народни увеселения, въ недѣля вечеръ. Vooguit има своята музика и хоръ. Инструментитѣ сѣ кооперативни, така штоо всѣкой членъ може да се учи, а така сѣщо и дѣцата имъ. Хорове има три: мъжки, женски и дѣтски — смѣсенъ. Тѣ се ръководятъ отъ единъ младъ артистъ, който е получилъ първа награда на римското изложение за своята „парижката коммуна“. Той е единъ съ голѣмъ талантъ и прѣданъ на социализма артистъ.

Vooguit полага голѣми грижи за своитѣ бѣдѣщи членове — дѣца на сегашнитѣ кооператори. Още дѣца тѣ се събиратъ и подъ ръководството на своя учителъ тѣ взематъ цѣрвитѣ уроци по социализма съ изучаванieto на разни социалистически пѣсни. Любопитно е да погледне човѣкъ на тия дѣца, кога ги пустнатъ отъ школата и, на групи-нагрупи да пѣятъ нѣкоя отъ наученитѣ пѣсни!

Щомъ поотрастатъ, тѣ постѣпватъ въ гимназическия корпусъ. Обучението става, за момчета и момичета отдѣлно. Напомнятъ едноврѣмешнитѣ спартанци. Тѣ носятъ бѣла форма

съ червени чорапи и наложени съ червени фригийски шапки¹⁾. Тѣ носятъ по една раница на гърба си и по една дървена пушка на рамо. Когато има кортежъ, за нѣваква манифестация или праздувание, тѣ сѣ едно отъ най-любопитното зрѣлище въ него. Човѣку става драго да погледне на тия мили дѣчица, какъ тихо и въ тактъ пристѣпватъ изъ пѣтя! По тѣхнитѣ челца сѣ чете една гордостъ, едно съзнание на гражданска доблестъ; а озърнишъ се въ страни, съгледашъ бѣдната майка, която съ просълзени отъ радостъ очи посрѣща и испраща своята мила рожба! Чувствителния човѣкъ е въ екстазъ! Картинаята, наистина е прочувствена! . . .

А поотрастятъ ли още малко тѣ постѣпватъ въ тѣй наречената „*младата социалистическа гвардия*“ и отъ тука . . . вече граждани пълновъзрастни и членове на работническата социалистическа партия!

Цвѣтко.

Н. В. На първия конгресъ на социал. кооперации, който се държа на 30 Юний т. г. въ гр. Брюкселъ, се основа „Федерацията на социал. кооперации“ въ Белгия, като си тури за цѣлъ: „взаимно подпомагане на съществуващитѣ социал. кооперации; откриване на нови въ тия градове, гдѣто още нѣма; поддръжане на *предприимчивата на работническата партия*; купуване на общо нѣкои продукти и основване на централно бюро, което да дава нуждитѣ свѣдения върху търговскитѣ работи“. Тая федерация ще почне да функционира следъ изработванieto на устава, за който цѣлъ е натоварена една петочленна комиссия.

¹⁾ Тѣзи шапки се прѣдставлявали симбола на свободата, презъ врѣмето на французската революция.

повече отъ 500 граждани. Въ сжщност малкитѣ Стоилочева въ Руссе се испокжсали да търсятъ ахмади, които да направятъ овация на изгасваща на свѣтитѣ въ време на изборитѣ и като не намѣрили такива, растурили представлението въ циркътъ за да не личи, че народа се весели на друго мѣсто и не ще да знае за дохожданието на шефътъ на шпионитѣ.

— Въ с. Гебедже, Варненски окръгъ, съществува една стѣкларска фабрика. *Промислено търговски вѣстникъ* дава подробни свѣдения за разнитѣ видове стѣкларии, които тя произвежда. Но съ това се ограничаватъ всичкитѣ свѣдения като авторътъ въ горния вѣстникъ се стрѣми само да направи колкото се може по голѣма реклама на притежателитѣ на фабриката; що се отнася до заплатитѣ на работницитѣ, до тѣхното положение въ фабриката, горния вѣстникъ не помѣнава нищо или се задоволява да каже само нѣколко думи. Впрочемъ той обѣщава, че наскоро ще пише върху „необходимостта отъ работнически инспекторатъ“. Ний ще очакваме да видимъ какъ ще бѣде защитена тази голѣма нужда на работническата класа отъ единъ буржуазенъ вѣстникъ.

— МанIFESTация. На 8-ий т. м. италианцитѣ, живущи въ София, наредени въ колона, съ националното си знаме и съ музика, съставена отъ доброволци, манифестираха изъ града въ паметъ на 25 годишнината отъ отнеманието на Римъ отъ властта на папата. Забѣлѣза се една разлика въ отпразднуванието. Когато вечерта богаташитѣ италианци устройха свой банкетъ въ голѣмия хотелъ „България“, работницитѣ италианци устройха народенъ банкетъ въ една работническа гостилница.

ОТВОРЕНО ПИСМО

до Редакцията на „Социалистъ“ въ София.

Скъпи другари,

Слънцето на свободата днесъ на ново ме огрѣ, макаръ това наше слънце на свободата да е затулено съ булото на бюрократическо-буржоазния и династическо монархически консерватизмъ, — мъгла въ която се превиватъ и давятъ разнитѣ народи, прѣминавайки често „са зли на горе“. Ала законитѣ на иогорическото развитие ни показватъ и ни даватъ сполителна надѣжда, че не е далечъ онова свято време, когато заспалитъ левъ, — негово величество работния народъ (селенина и занаятчията работникъ) ще разкъса всѣка мрачна обвивка и ще разсѣе гнусната политическа и социална мъгла, и подъ ясното слънце на свободата ще уреди всичкитѣ обществени закони, дѣйствия и отношения така, щото тѣ всѣкога и всѣкъдѣ да гарантиратъ на всичкия работенъ народъ и на неговитѣ дѣца напълно економическо и политическо равенство и истинска свобода.

Въ името на това велико дѣло, бързамъ днесъ, съ излизанието си отъ затвора, чрезъ в. „Социалистъ“, „Работнически Другаръ“ и „Освобождение“, да испратя братски поздравъ до всички делегати на вторий български социалистически конгресъ и на тѣхнитѣ избиратели като желая: да удържите енергически борбата за преуспѣванието на свято дѣло на социализма. Въ сжщото време азъ твърдѣ вѣрвамъ, че вий, заедно съ вашето социалистическо дѣло, ще работите при всѣки удобенъ случай, което и ний ще правимъ, за помиряванието и братския съюзъ на Сръбскии и Българскии народи, които бездушнитѣ управници смразиха и тикнаха въ пята на физическото погубване и економическо опростаяване.

Въ името на това извиквамъ: Да живѣятъ социалиститѣ на братския ни български народъ! Да живѣе международния социализмъ!

Здравѣйте, братя и другари!

Пожаревецъ 30 й Августъ 1895 година.

Васа Пелагичъ.

Като поздравяваме нашия сръбски другаръ, неуморимия труженникъ за свѣстяванието на сръбската работническа класа, Васа Пелагичъ, за неговото щастливо излизание изъ затвора, въ когото преди два мѣсеца го хвърли сръбската реакция за неговата смѣла социалистическа проповѣдь, ний съ радостъ посрѣщаме неговитѣ братски благопожелания къмъ българската работническа партия. Правителството на кралчето Александъръ, ржководено отъ свѣтитѣ на неговия баща, Негово

Мошеническо Величество бившии Кралъ Миланъ, се мъчи съ всички сили да окове въ окови социалистическото слово. Но, както е на врьдѣ, всичката ожесточеностъ на реакцията неможе освѣтъ да раздухва социалистическата искра. Сега другаритѣ Пелагичъ изново е повърнатъ между сръбскитѣ ни другари; неговото перо изново ще бичува полицейския режимъ на сръбската буржуазия която иска да задуши всѣка свободна мисль. „Вий ни затварате, г-да, но следъ затвора ний изново заемаме своето мѣсто въ редоветѣ на воинствуюция пролетариатъ!“ — ето най добрия отговоръ, когото сръбскитѣ ни другари и ний даваме на митрополитъ — Михаловци, при излизанието отъ затвора на Васа Пелагичъ. Гонителитѣ на социализма както въ Сърбия така и въ България въ сжщото време съзнателно създаватъ и раздухватъ национална вражда между сръбския и българския народи. Нека социалистическата солидарностъ бѣде залогътъ на бѣдѣщата солидарностъ на тѣзи два братски народи, безпощадно подложени преди десетъ години на кръвопускание и самоистребление.

Въ отговоръ на писмото на другаритѣ Васа Пелагичъ ний радостно извикваме:

Да живѣятъ сръбскитѣ социалисти!

ПОДПИСКА

за подобренеето на в. „Социалистъ“.

Публикувани въ 86 брой	51 л. 30 ст.
София: Стефанъ Ивановъ 40 ст., Георги П. Палукиевъ 40 ст., Нешо Ивановъ 50 ст., Янко С. Сичевъ 30 ст., Нешо В. Белберовъ 1 л., Илия Бинбашиевъ 50 ст., Георги Желевъ 30 ст., Глигоръ Х. Андрѣевъ 30 ст., М. Николовъ 30 ст., А. К. Андроловъ 50 ст., Августъ Квиндовски 1 л., Никола Богосавлевичъ 20 ст., Францъ 20 ст., Г. Т. Пенчиновъ 1 л., Д. Мелле 30 ст., Павелъ Завелски 50 ст., Харгиръ Н. Златаровъ 20 ст., Ат Николовъ 30 ст., Вълчо Недковъ 60 ст., В. В. 1 л., Христо Антоновъ 40 ст., Н. И. Пянички 50 ст., Р. М. Дескаловъ 30 ст., Сръбцу кв. № 1477	11 — 20
София: К. П-въ сръбцу кв. № 1478	— 20
Стара Загора С. И. О. 2 л., Т. В. 2 л., Антонъ 1 л., А. Стоиловъ 50 ст., Г. Т. 30 ст., Т. В. Д. 1 л., П. В. 1 л., Л. С. С. 2 л., К. Н. 2 л., И. С. 2 л., Г. В. 3 л., Р. И. 2 л., Е. К. 2 л., Е. А. 2 л., Р. А. 2 л., Сръбцу кв. № 1483	25 — 1
Вратца Х. Сръбцу кв. № 1486	1 — 50
Нарнобатъ Д. Д. 1 л. 10 ст., М. Б. 50 ст., Н. М. 50 ст., Ст. П. 1 л., Д. Д. 2 л., Сръбцу кв. № 1479	5 — 10
Всичко:	94 — 10

РАБОТНИЦИТѢ ШИВАЧИ.

Когато нашата буржуазия захвана да води агитация, щото българитѣ да купуватъ шаеци, дрѣхи, кундури желѣзарии и т. н., изработвани само въ България; когато за тѣзи цѣль започнаха да се основаватъ разни „економически дружества“ и самото правителство распрати окръжни, съ които задѣлжава чиновницитѣ да купуватъ само мѣстни произведения, ний показахме какви слѣдствия може да има такава мѣрка. Буржуазнитѣ вѣстници пишеха, че ако „ний купуваме своето“, положението на работническата класа ще се подобри, а занаятчиитѣ ще подигнатъ занаятитѣ си. Ний писахме, че това е лъжа: тѣзи мѣрка, както и всички други за насърчение на мѣстната индустрия, сж за въ полза на капиталитѣ, а не на работницитѣ и занаятчиитѣ. И всѣки день се потвърждава тѣзи мисль.

Понеже за напредъ, споредъ задължението на правителството, чиновницитѣ ще трѣбва да си зарѣчватъ дрѣхи отъ мѣстни шаеци и при мѣстни шивачи, то въ София нѣколко капиталисти, сж намислили да основатъ една голѣма шивачна работилница, положена на широко капиталистическа основа. Всѣки ще разбере, че тѣ много лесно могатъ да постигнатъ това. Като богати хора, тѣ ще могатъ да продаватъ изработванитѣ отъ тѣхъ дрѣхи по евтино и ще иматъ за това повече купувачи. При това, чиновницитѣ, като задѣлжени да се обличатъ съ „българска стока“, и за да не плащатъ по сжщо изъ своя джебъ, ще тичатъ при тѣхъ. А въ София има близо 3000 само цивилни чиновници. Така щото, купувачитѣ на голѣмата шивачница ще се удвоятъ

и утроятъ. Освѣтъ това на тия *шивачи-предприемачи*, споредъ закона за насърчение на мѣстната индустрия, държавата ще даде 25000 л. помощъ за основенъ капиталъ и разни други улеснения.

Не е мъчно да се предвиди какви ще бѣдѣтъ слѣдствията на едно такова предприятие. Предполагаемата едра капиталистическа шивачница ще извърши въ едно кратко време цѣла революция между шивачеството въ София. Скоро малкитѣ софийски майстори шивачи ще почувствуватъ отпадане на малкитѣ си кярове, защото капиталистическата шивачница ще имъ отнеме мощеритѣ. Шивачитѣ, които работятъ на парче, ще трѣбва да молятъ да бѣдатъ приети отъ г. г. капиталитѣ шивачи, по нѣмане другадѣ работа. На първо време, при много работа, капиталистическата шивачница ще погълни всички свободни шивачески ржцѣ въ София, като може да отнеме даже и работницитѣ на малкитѣ майстори. По нататкъ шивачитѣ-предприемачи ще привикватъ и отъ вънъ работни ржцѣ съ по износни условия, съ което ще понижаватъ заплатитѣ на работницитѣ шивачи въ София. Съ една дума такава едра шивачница ще усилитъ конкуренцията както между майсторитѣ, така и между неорганизиранитѣ работници шивачи, а това води къмъ опростаяване и осиромашаване. Отъ самостоятелни майстори сравнително независими господари въ малки работилници, софийскитѣ шивачи ще бѣдатъ наредени и групирани като войска въ голѣмата шивачница подъ командата на всемогущия Капиталъ. Новитѣ имъ господари сами не сж шивачи, тѣ даже не познаватъ шивачното искусство, но тѣ ще взематъ въ ржцѣтъ си шивачното производство въ София, макаръ малкитѣ майстори и на парче шивачи да сж се трудили години безъ да могатъ да си усигорятъ утрѣшния день.

Софийскитѣ самостоятелни и наемни шивачи сж много растревожени отъ повината че нѣколко капиталисти, сж замислили да основаватъ една шивачница. Тѣ искатъ да молятъ правителството да попречи на очакваното предприятие. Но ще сполучатъ ли тѣ? Ще ги послуша ли правителството? Но тѣ сж слаби, тѣ иматъ само двѣтъ си ржцѣ и може би нѣкоя сжктана парица. А капиталитѣ иматъ въ ржцѣтъ си десетки и стотини хиледи, тѣ иматъ влияние надъ властта, тѣ иматъ законътъ на страната си; най сетнѣ самото правителство е заинтересовано да насърчава капиталистическитѣ предприятия. То не може да помага на работницитѣ, защото то е капиталистическо правителство. Всичкитѣ усилия и молби ще могатъ може би да *закжнѣятъ* малко кроеното капиталистическо предприятие.

Нека малкитѣ шивачи разбератъ, че никакви протести и молби не могатъ имъ помогна. Въ днешното, буржуазно, общество богаташитѣ сж господаритѣ, бѣднитѣ сж робитѣ. Силнитѣ търсятъ своето щастие въ „закона за индустрията“, нека слабитѣ потърсятъ своето въ солидарността и задружната борба противъ капиталистическия строй.

Пишатъ ни отъ:

Османъ-Пазаръ. Надали има градъ изпълненъ съ толкова лихвари, колкото нашия. Нѣма нужда да се изброяватъ имената имъ; нашата околия е викнала „аманъ“ отъ тѣзи кърлежи. Тѣ грабятъ безбожно, незвалтъ никаква милость, нѣматъ никакво човѣшко чувство къмъ бѣднитѣ селяни. Попадне ли нѣкой въ тѣхната мрежа, плачи, моли се, плаща, доплаща, и какви ли не усилия прави нещастната жертва за да се ископчи изъ ноктетѣ имъ, но всичко е напусто. При това тѣзи година градушка е поврѣдила много отъ хранитѣ и хората незнаятъ съ какво ще запущатъ устата на тия вълци.

Ний, селенитѣ, сме се смаяли какво да правимъ: дали на царцината да плащаме, дали на лихваритѣ гърлото да напълнимъ, дали за насъ и за дѣцата да оставимъ нѣщо. Следъ смъртъта всички грѣшници отивали въ пакъла; незнаемъ волеко пакъла на опзи сътъ е страшенъ

ама не върваме да е по страшенъ отъ този гдѣто ний го прѣкарваме тука на земята.

Провадия. Богатия кръчмаръ С. К., извѣстенъ на всички въ Провадия, преди нѣколко мѣсеци прекаралъ 5 бомби спиртъ отъ Варна безъ да заплати октроа. Тази работа е много майсторски уйдурдисана, ама доста е да ви кажа, че кръчмаринътъ съ ортакътъ си е стоплилъ съ 2—3 наполеона рѣцѣтъ на единъ тукашенъ голѣмецъ и задържалъ въ джеба си останалото, съ което трѣбвало да заплати за октроата. — Тукашния лихваринъ Т., при строенето на къщата си, наелъ двама турци за 4 лева да му ископаятъ единъ трапъ въ дворътъ. Работниците извършили тази работа до пладнѣ; на издника се видѣло, че той скъпо ги е пазарилъ за толкова малко време и отбива имъ 80 ст. „Бе бай Т., защо не платишъ на хората колкото трѣбва? Тѣ сж наели тази работа на цѣло, когато могатъ ще я свършатъ. Ако бѣха я свършили за два дена, щѣше ли да имъ заплатишъ повече?!“ заблѣзалъ му единъ очевидецъ. „Бре момче на тебе не отбивамъ я? Що трѣбва да се смразявашъ за хората!“ отговорилъ лакомия за работническа кръвъ Т. Негова милость се тъкми да стане кметъ на града. — Тукашния епир. свѣщенникъ, по край многото печалби отъ черковнитѣ обряди, е премѣстилъ канцелярията на архиеп. намѣстничество въ къщата си, за да взима наемътъ. Попъ Дѣнко кара пъкъ селенитѣ отъ с. Джи-заркьой да му возятъ пѣсѣкъ въ къщата за „папазъ хакъ“. Смиция попъ е станалъ извѣстенъ и съ погрѣбението на едно дѣте, което било отъ родители турчинъ и гъркиня. Бащата иска да погрѣбятъ дѣтето въ турскитѣ гробища, майката — въ българскитѣ. Дохожда работата до попъ Дѣнка. Той се съгласява да се погрѣбе дѣтето съгласно християнскитѣ обряди, но само срѣщу 12 л. вмѣсто три.

РАБОТНИЧЕСКИ ИНСПЕКТОРЪ.

— „Зель Колю, далъ Колю“. Миналата година работникътъ Дончо Кънчовъ се условилъ при Джендо Николовъ, кметъ на общината *Фалибра*, да работи земеделъската му работа, съ годишно възнаграждение 190 л., храна и къзълджа събрана отъ 6 декара негова земя. Дончо повиквалъ миналия мѣсецъ въ войската, като запасенъ войвикъ. Той иска да му се заплати господарътъ. Но бай Джендо му истърва такава смѣтка: взелъ си въ брой 5. 50 ст., едни чехли 5 л., 1 антерия 6 л., за прѣженвание на храната ти 14 л., за децатъ 10 л., овѣрхвание на храната ти 25 л., за въжа из воловетъ ми 7 л. 60 ст., отъ храната си взелъ 178 л., всичко си взелъ 251 л. 10 ст., а твоята заплата годишно е 190 л., имашъ да ми дължишъ още 61 л.; ама халалъ да ти сж, на ти и тѣзи 10 л. и 20 ст. за харчлъкъ и добѣръ ти часъ!“ — „А бе бай Джендо, извиква Дончо, какви сж тѣзи смѣтки; взелъ съмъ отъ тебе всичко 21 л. 20 ст. и искамъ още 168 л. 80 ст., а ти ма искаравашъ борчлия, грѣхота е да ти работи цѣла година безъ пари!“ — „И се обирай отъ тукъ, му извикалъ Джендо, че и кръчмари иска на твоя смѣтка 18 л.“ Следъ много расправи беззащитния Дончо нѣмалъ какво да направи освѣнъ да лигне рѣка на всичко и да си излезе. — „Зель Колю, далъ Колю“ извикалъ подиръ му селския грабителъ.

ВЪНКАШНА ХРОНИКА.

Германия. Близо преди една година се бѣше явилъ на сѣбната знаменития *Umsturzvorlage* (законопроектъ противъ разрушителнитѣ елементи), а преди нѣколко мѣсеца видѣхме позорното му фiasco. Даже и до сега се намиратъ консервативни — правителствени вѣстници, които оплакватъ закопания законъ, противъ който бѣше цѣла мисляща и свободолубива Германия. Нѣкои отъ поменатитѣ консервативни вѣстници казватъ, че съ внасиението му и приеманието му реакцията е разчитала на короната и райстага за да се ограничи всеобщото избирателно право. На всѣкъдѣ гледатъ съ нѣщо да спрѣтъ нарастванието на социалъ-демократията. На добѣръ имъ часъ! А такава едно ограничение не може да стане ни съ съгласието на нѣмскитѣ, ни съ съгласието на френскитѣ депутати.

Отговоренъ-Редакторъ **А. Ив. Гюзелевъ.**

Ако Вилхелмъ II има глупостта да разчита на сабята си (съ която постоянно се хвали, когато говори за „Миръ“), ще се рѣши на единъ държавенъ прѣвратъ.

Макаръ закона противъ „разрушителитѣ“ които, както извѣстно бѣше насоченъ тайно противъ социалиститѣ, да се отхвърли, борбата между германското правителство и социалистическа германия става отново по-жива. И социалиститѣ неотстъватъ никога; тѣ не се боѣтъ отъ нищо. Въ сжщото време, когато официалния Берлинъ празнуваше тази година на 2 Септемврий (в. ст.) 25-годишнината на Седанската касапница, работническиятъ Берлинъ, на чело съ своитѣ депутати протестира противъ безмисленитѣ шовенистически ликувания на правителството и се обръща къмъ цѣль социалистически свѣтъ да искаже международната си солидарность.

Но не само правителството и капиталиститѣ усилватъ отъ день на день стрелитѣ си противъ социализма въ Германия; Сжщото нѣщо прави и духовенството (католицизма). На католическия съборъ въ Мюнхенъ, които бѣше се събралъ преди единъ мѣсецъ доста много се занимавахъ съ „общия неприятель“, както Негово Постоянно Нищонеправие, Папата, нарича социализма въ енцикликата си до белгийскитѣ клерикали. Общото заключение на ораторитѣ на конгреса е . . . непризнавание нужди отъ изключителни закони. Но, има друго нѣщо. „Правителството, казватъ ораторитѣ вдъхновени отъ Св. Духъ, не е въ състояние да противостои противъ всеобщото избирателно право и противъ проповѣдитѣ за всеобщото равенство. Това е работа само на черквата, която проповѣдва неземни идеали и вѣра въ дѣйствителни (се гашния) редъ на нѣщата“ . . . А срѣдството сж училищата! Тѣ искатъ безусловно първоначалнитѣ училища да сж въ ръцетѣ на духовенството, а въ срѣднитѣ и въ висши училища искатъ да иматъ наравно влияние съ свѣтската власть. Ако единъ такъвъ законъ за училищата се прие въ Белгия, въ Германия едва ли е възможно.

Явно е, всѣки се убѣдилъ вече, че и сабята, и пушката и продадевитѣ и мухлясали пера (на писатели като Михаиловски, Величковъ и др.) сж обрѣвѣли противъ „общия неприятель“.

А, сжщо е явно, никой не може вече да крие, че „общия неприятель“ е достатъчно силентъ за да не отстъпи ни крачка назадъ.

Франция. *Седмия национални конгресъ* на фразузката работническа партия (*Parti ouvrier*).

Шестия конгресъ бѣше свиканъ миналата година въ Нантъ, на който се прѣдставихъ 1662 работнически организации.

Тъзгодишния конгресъ ще се свика въ Лиможъ (*Limoges*) отъ 23 до 28 Септемврий (в. ст.). Организационната коммисия е испратила вече покана до всичкитѣ работнически

организации, синдикати и дружества въ Франция да испратѣтъ свои дѣлегати на конгреса.

Дневния редъ на конгреса е:
1) Главенъ планъ за корпоративнитѣ организации; 2) Земеделъчески въпросъ; 3) Образоваше пенсионни каси; 4) Распорѣждани за изгълнение на иземанитѣ резолюции; 5) Изработване една минимална економическа программа за кандидатитѣ за въ избортѣ общински свѣтници презъ 1896; 6) Организиране единъ дружественъ интернационаленъ конгресъ; 7) Отнетъ за вървежа на работитѣ и подготовието главния комитетъ по организацията на стачкитѣ; 8) Приемане осмочасовни работенъ день; работата въ затворитѣ, работнически инспектори и др.

Стачната въ Кармо продължава още и, както се вижда, скоро нѣма да се свърши. Въ едно само сме увѣрени заедно съ цѣль социалистическа Франция, че работниците ще обдѣлтъ побѣдители. Отъ день па-день помощитѣ се увеличаватъ. Капка по капка става море — петаче по петаче ставатъ хиляди. Само въ парижския социалистически всѣкидневенъ вѣстникъ „*La Petite République*“ има събрани повече отъ 14,000 лева. А не трѣба да забравяме, че повече отъ 20 социалистически и радикалски вѣстника сж отворили още преди три седмици подписки за „експозитивнитѣ въ Кармо“. Сърдцето на Франция, Парижъ, съ своето помагане на стачниците, казва че скоро ще пропѣ „галския пѣтелъ“ и тогазъ . . . тогазъ ще рухнѣтъ всички Ресигиевци, Казимиръ-Периевци, Форовци, Стоиловци и *toutti quanti*!

Тука му е мѣстото да се спомѣне, че се роди единъ Ресигие II. Той е единъ голѣмъ експлоататоръ, Монпѣо, въ Лиможъ. Вслѣдствие неприличитѣ и нетърпеливи обноски на самия него и на директора на фабриката му за обуца спрѣмо работничитѣ и работницитѣ — послѣднитѣ, на брой 700, напускатъ ателиетата. Господаря заявява, че ако въ разстояние на 24 часа не почнатъ работата, той не ще ги приеме по никой начинъ.

Его една господарска стачка! Ето още единъ новъ Ресигие.

Нанси, 9 Септ. 1895

LXXX.

ВНОСОВЕ

въ Централната каса на партията.

София. Д. Б. чрезъ Г. П. Срѣбцу кв. № 1465	5 л.	—	ст.
Пловдивъ. К. Н. М.	1473	10	—
Провадия. Д.	1482	15	—
Стара Загора. Работ. група срѣбцу кв. № 1483	6	—	—
„ „ Учит.	1484	18	50
Т. Пазарджикъ. Касио	1485	5	—
с. Костенъ-Бродъ. К. Срѣбцу кв. № 1487	5	—	—
София. У. Г. вносъ	1488	3	—
„ Д. Х. В. Срѣбцу кв. № 1489	5	—	—
Айтосъ. И.	1491	51	50
Етрополе. П. Д. З.	1492	5	—

МАЛКА КОРРЕСПОНДЕНЦИЯ.

Бѣлоградчинъ. К. Ви-новъ. „Денъ“ ви е билъ испратенъ въ Видинъ.
Видинъ Р. Ст-ка — Вѣстникътъ ви се повръща. Съобщете пълненъ адресъ.
Сливенъ. Х. Ще публикуваме писмото отъ идущий брой.
Габрово. Н. Статията ще помѣстимъ въ идущия брой.

ОБЯВЛЕНИЯ.

КНИЖОВНО ИЗВѢСТИЕ.

Само въ книжарницата *Г. М. Качаковъ* въ гр. Казанлъкъ се намира за продажъ на цѣло Учебникъ по музиката отъ Г. Байдоновъ (второ прѣработено и допълнено издание) за трита класса. Цѣната е: За I Кл. л. 1; за II Кл. л. 1.25; за III Кл. л. 1.50. Испратѣтъ се на г. г. Книжаритѣ съ 30 % отстъпъ въ брой (паритѣ заедно съ порѣжката) и съ 20 % — заедно съ порѣжката ако се испрати стойността въ подписана полица за три мѣсеца.

Излѣзоха отъ печатъ:
I
ОСМО ИЗДАНИЕ
АРИТМЕТИКА,
II
ПЪРВО ИЗДАНИЕ
ГЕОМЕТРИЯ

за I, II и III кл. на гимназитѣ и горний курсъ на основнитѣ училища, съставилъ **К. Т. Кърджиевъ**, учителъ при педагогическото училище въ гр. Шуменъ.

ТЪРСЯ аптекарски ученикъ съ най-малко една годишна практика.
Условия 60 лева мѣсечна заплата.
Адресъ: **Викторъ Терзиянъ**
2—3 Аптекарь, Ямболъ.

ДЕНЪ

Мѣсечно Списание

на
Работническата Соц.-Демократическа Партия
Започва отъ края на Септемврий четвърта годишнина (Книжки X, XI и XII отъ III-та год. излизатъ на 15-й Септемврий).

Абонаментътъ презъ IV-та година остава сжкий —
Годишенъ 10 л., полугод. 5 л.

За 10 абонати вкупомъ абонамента е 9 л.; за 20 абонати — 8 л.

I кн. отъ IV-та г. ще излѣзе въ края на Септемврий.
Испраща се само въ предплата.

Печатница „Напрѣдъкъ“ — София.